

'সমানো মন্ত্র: সমিতি: সমানী'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.Sc. Programme 3rd Semester Examination, 2023

SEC1-P1-ZOOLOGY

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 40

The figures in the margin indicate full marks.

**The question paper contains Group-A and Group-B.
The candidates are required to answer any one from two Groups and
candidates should mention it clearly on the Answer Book.**

GROUP-A / বিভাগ-ক / समूह-क

APICULTURE

1. Answer any **five** questions from the following: $1 \times 5 = 5$

নিম্নলিখিত যে-কোন পাঁচটি প্রশ্নের উত্তর দাওঃ
কুনৈ পাঁচবাটা প্রশ্নহর্সকো উত্তর দিনুহোস্ক—

 - (a) Mention the outcome of swarming in honey bees.
মৌমাছির সোয়ার্মিং-এর ফলাফল কি ?
মৌরীকো স্বার্মিড কো কে নির্জেষ হুন্ত ?
 - (b) What do you mean by bee weevil?
মৌমাছির উইভিল বলতে কি বোঝা ?
বিপিল ভন্নালে কে বুজিন্ত ?
 - (c) What is Queen substance?
রাণী পদার্থ কি ?
ক্যুবিন সব্সটেন্স ভনেকো কে হো ?
 - (d) Why honey bee is called social insect?
মৌমাছিকে কেন সামাজিক জীব বলে ?
মৌরীলাঈ কিন সামাজিক কীট ভনিন্ত ?
 - (e) Write the name of the scientist who was awarded Noble Prize for his work on honey bee communication.
মৌমাছির যোগাযোগ সংক্রান্ত গবেষণার জন্য নোবেল পুরস্কার প্রাপ্ত বিজ্ঞানীর নাম লেখ।
মৌরী কো সংচার প্রকৃত্যা বারে খোজী গরের নোবেল পুরস্কার পাউনে বৈজ্ঞানিক কো নাম কে হো ?
 - (f) What do you mean by emergency queen?
জরুরীকালীন রাণী বলতে কি বোঝা ?
মৌরীকো আপত্কালিন রানী ভন্নালে কে বুজিন্ত ?
 - (g) What is pollen basket?
রেণু বাক্স কি ?
পোলন বাস্কেট কে হো ?
 - (h) Classify honey bee up to genus level.
মৌমাছিকে গণ পর্যন্ত শ্রেণীবিভাগ কর।
প্রজাতি সম্ম মৌরীকো বর্ণকরণ গৰ্নুহোস্ক।

2. Answer any ***three*** questions from the following: $5 \times 3 = 15$

निम्नलिखित ये-कोन तिन्ति प्रश्नेर उत्तर दाओः

कुनै तीनवटा प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुहोस् —

- Write different functions of worker bees in a bee colony.
एकटि मोचाके कर्मी मोमाछिर विभिन्न कार्यकारीता सम्पर्के लेख।
एउटा मौरीको चाकामा श्रमिक मौरीको विभिन्न कार्य बारे छोटकरीमा लेख्नुहोस्।
- Write the advantages and disadvantages of indigenous method of honey extraction.
मधु आहरणेर देशीय पद्धतिर सूबिधा एवं असूबिधागुलि लेख।
देशी प्रकारको मह निकाल्ने पद्धतिको लाभ अनि हानी को उल्लेख गर्नुहोस्।
- Give symptoms and diagnosis of European foulbrood.
इউरोपियन फाउलफ्रूडेर लक्षण ओ निर्णय सम्पर्के लेख।
यूरोपियन फाउलब्रूडको लक्षण अनि निदान बारे लेख्नुहोस्।
- Write a short note on bee language.
मोमाछिर भाषा सम्पर्के संक्षिप्त टीका लेख।
मौरीको भाषा बारे छोटकरीमा टिप्पणी लेख्नुहोस्।
- What is bee pasturage? Write down the major characteristics of honey bee pasturage. 2+3
मोमाछिर चारणभूमि कि ? मोमाछिर चारणभूमिर प्रथान बैशिष्ट्यगुलि लेख।
मौरीको चरण स्थान के हो ? मौरी चरणस्थानको मुख्य विशेषताहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

3. Answer any ***two*** questions from the following: $10 \times 2 = 20$

निम्नलिखित ये-कोन दुष्टि प्रश्नेर उत्तर दाओः

कुनै दुईवटा प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् —

- Discuss the causative agent, pathogenesis, symptoms, diagnosis, transmission and control of Nosemosis in honey bee. $1+1+2+2+2=6$
मोमाछिर नोसेमोसिस रोगेर संक्रमणकारी जीवाणु, परजीविता, रोगलक्षण, रोगनिर्णय, संक्रमण एवं नियन्त्रण सम्पर्के आलोचना कर।
मौरीमा पाइने 'नोसेमोसिस' बिमारीको कारक तत्व, रोगजनकता, लक्षण, निदान, संक्रमण अनि नियन्त्रण बारे विस्तारमा लेख्नुहोस्।
- What is 'Colony collapse' disorder? Explain how a new colony is established in apiary? 2+8
"कलोनी-कोलापस्" ब्याधि कि ? मोमाछि पालनकेन्द्रे किभाबे नतुन कलोनी प्रतिष्ठित हय ता ब्याख्या कर।
कोलोनी कोल्याप्स डिसऑर्डर भनेको के हो ? मौरीपालनमा एउटा नयाँ कोलोनीको स्थापना कसरी गरिन्छ ?
- What is the main role of apiculture in Agriculture? Give a brief description of honey bee 'alarm dance'. 5+5
कृषि शास्त्रे मोचामेर प्रधान भूमिका कि ? मोमाछिर 'अलार्म नृत्येर' संक्षिप्त वर्णना दाओ।
कृषि प्रणालीमा मौरीपालनको मुख्य भूमिका के हुन्छ ? मौरीको 'अलार्म डान्स' को बारे संक्षिप्त विवरण लेख्नुहोस्।
- Write the short notes on the following diseases and pests of honey bee — $2\frac{1}{2} \times 4 = 10$
 - Chilled brood disease
 - Varroa mites
 - Sac-brood disease
 - American foul brood disease.

निम्नलिखित मोमाछिर रोग ओ पेस्टोर उपर संक्षिप्त टीका लेखः

 - चिल्ड-ब्रूड रोग
 - भारोया माइट
 - स्याक-ब्रूड रोग
 - आमेरिकान फाउल ब्रूड रोग।

मौरीमा पाइने निम्नलिखित बिरामी तथा पेर्स्ट बारे छोटो टिप्पणी दिनुहोस् —

- (i) चिल्ड ब्रुड डिजिस
- (ii) भारोआ माइट्स
- (iii) स्याक-ब्रुड डिजिस
- (iv) अमेरिकन फाउल ब्रुड डिजिस।

GROUP-B / विभाग-ख / समूह-ख

AQUARIUM FISH KEEPING

1. Answer any ***five*** questions from the following: $1 \times 5 = 5$

निम्नलिखित ये-कोन पाँचटि प्रश्नेर उत्तर दाओः

कुनै पाँचवटा प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् —

- (a) Name two floating plant weeds in aquarium.
दूषि भासमान आगाहार, या अ्याकोरियाम ए थाके, तार नाम लेख।
एकवेरियममा राखिने दुईवटा फ्लोटिंग विरुवाहरूको नाम लेख्नुहोस्।
- (b) Why are ornamental fishes known as ‘Living Jewels’?
‘अनामेन्टल’ माछ्देर केन लिभिं जुयेल बले ?
ओरनामेन्टल माछाहरूलाई किन ‘Living Jewels’ भनिन्छ ?
- (c) Name two catfishes reared in aquarium.
अ्याकोरियाम-एर दूषि क्याटफिसेर नाम लेख।
एकवेरियममा पालिने दुईवटा क्याटफिसको नाम लेख्नुहोस्।
- (d) Give an example of invasive ornamental fish.
एकटा इनभेसिभ अर्नामेन्टल माछ्देर उदाहरण दाओ।
Invasive ornamental माछाको एउटा उदाहरण दिनुहोस्।
- (e) Selection of breeding pair depend on which character?
किसेर उपर निर्भर करे ब्रिडिं पेयार निर्वाचन करा हय ?
प्रजनन जोडी को छनावट कुन चरित्रमाथि निरभर गर्छ ?
- (f) Give two examples of mouth brooders.
माउथ ब्रूडर-एर दूषि उदाहरण दाओ।
माउथ ब्रूडर्स को दुईवटा उदाहरण दिनुहोस्।
- (g) Write the scientific name of ‘Angel fish’.
‘अंगेल’ माछ्देर विज्ञानसम्बन्धित नाम लेख।
‘Angel fish’ को वैज्ञानिक नाम लेख्नुहोस्।
- (h) Why live food organisms are called ‘Living Capsules of Nutrients’?
जीवित खाद्य अणीदेर केन ‘लिभिं क्यापसूल अफ निउट्रियेन्ट्स’ बला हय ?
जीवित खानाहुने जन्तूहरूलाई किन ‘Living capsules or Nutrients’ भनिन्छ ?

2. Answer any ***three*** questions from the following: $5 \times 3 = 15$

निम्नलिखित ये-कोन तिनटि प्रश्नेर उत्तर दाओः

कुनै तीनवटा प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् —

- (a) Write a short note on the feeding of fry of aquarium fishes.
अ्याकोरियाम-एर माछ्देर छानादेर खाद्याभ्यासेर उपर टीका लेख।
एकवेरियमको माछाको बच्चालाई खुवाउने प्रक्रिया बारे छोटो टिप्पणी लेख्नुहोस्।

- (b) Write the common characteristic features of sword tail and Molly.

সোর্ড টেল আৰ মলি মাছেৰ সাধাৱণ বৈশিষ্ট্য লেখ।

Sword tail र Molly কো সাধাৱণ চৱিত্ৰ বৰ্ণন গৰ্নুহোস्।

- (c) Mention different types of filters used in aquarium.

অ্যাকোয়ারিয়াম-এ ব্যবহৃত বিভিন্ন ধৰনেৰ ফিল্টাৰ সম্পর্কে লেখ।

একবেৰিয়মা প্ৰযোগ হুনে বিভিন্ন প্ৰকাৰকা ফিল্টাৰহৰু উল্লেখ গৰ্নুহোস্।

- (d) Comment on the potential of aquarium fishes as larvae predator. Add a brief note on the use of ornamental fishes in controlling of the mosquito population.

3+2

নাৰ্ভাল প্ৰিডেটোৱ হিসাবে অ্যাকোরিয়ামেৰ মাছেৰ প্ৰয়োজনীয়তা লেখ। অৰ্নামেন্টাল মাছ কিভাৱে ঘৰাব বংশবিস্তাৰ রোধ কৰে তা সংক্ষেপে আলোচনা কৰ।

একবেৰিয়ম মাছাকাৰো লাৰ্ভা শিকাৰীকো রূপমা প্ৰযোগ হুন সকনে ক্ষমতা বারে টিপ্পণী লেখনুহোস্। লামছুটু সংক্ষ্যা নিয়ন্ত্ৰণকো নিম্নি ornamental মাছালাঈ কসৰী উপযোগ গৰ্নে সকিন্ত যস বারে ছোটকাৰীমা লেখনুহোস্।

- (e) Mention the causative agents, symptoms and treatment of one protozoan and one fungal diseases.

একটি আদৃপ্ৰাণী ও একটি ছত্ৰাকঘাতিত রোগেৰ কাৱণ, লক্ষণ এবং উপশম লেখ।

একবেৰিয়ম মাছামা হুনে এতটা protozoan অনি এতটা fungal বিমাৰীকো কাৰক তত্ত্ব, লক্ষণ অনি উপচাৰকো উল্লেখ গৰ্নুহোস্।

3. Answer any **two** questions from the following:

$10 \times 2 = 20$

নিম্নলিখিত যে-কোন দুটি প্ৰশ্নেৰ উত্তৰ দাও:

কুনৈ দুইবৰ্টা প্ৰশ্নকো উত্তৰ দিনুহোস্—

- (a) Describe the problems and developments undergoing in ornamental fish farming in India.

ভাৱতে অৰ্নামেন্টাল মাছ চাষেৰ সমস্যা এবং উন্নতি লেখ।

ভাৱতমা ওৰ্নামেন্টল মাছ পালনমা রহেকো বিভিন্ন সংকট তথা ত্যসকো নিধান কো নিম্নি ভएকো বিকাস বারে চৰ্চা গৰ্নুহোস্।

- (b) Name three anesthetics and bacteriostatic chemicals used during the transport of fishes. Why chemicals are used in live fish transport?

4+6

মাছেৰ পৱিবহনেৰ সময় ব্যবহৃত তিনটি অ্যানাস্টেটিক ও ব্যাকটেরিওস্ট্যাটিক কেমিক্যাল-এৰ নাম লেখ।

কেন জীবিত মাছ পৱিবহনে কেমিক্যাল ব্যবহাৰ কৰা হয় ?

তীন-তীনবৰ্টা এন্সথেটিক তথা ব্যাকটেরিওস্ট্যাটিক রসায়নকো নাম লেখনুহোস্। জসকো প্ৰযোগ মাছ সংচালনমা গৱিন্দি ? জাউদো মাছা সংচালনমা কিন বিভিন্ন রসায়নকো প্ৰযোগ গৱিন্দি ?

- (c) What is sexual dimorphism? State the common characters and sexual dimorphism of Angel fish.

2+8

সেক্সুয়াল ডাইমেলিফিজম্ কি ? অ্যাঞ্জেল মাছেৰ সাধাৱণ চৱিত্ৰ এবং সেক্সুয়াল ডাইমেলিফিজম্ গুলি বৰ্ণনা কৰ।

সেক্সুঅল ডাইমোফিজম্ ভনেকো কে হো ? এন্জেল মাছাকো সাধাৱণ চৱিত্ৰ তথা সেক্সুঅল ডাইমোফিজম্ বাবে লেখনুহোস্।

- (d) Write down the goodies and essential accessories required for an aquarium. Mention the vital parameters to test for the routine aquarium maintenance.

6+4

অ্যাকোয়ারিয়াম-এৰ জন্য প্ৰয়োজনীয় বাহক ও প্ৰয়োজনীয় জিনিসপত্ৰেৰ বিবৱণ দাও। নিয়মিত অ্যাকোয়ারিয়াম মেইনটেনেন্স-এৰ জন্য কি কি প্ৰয়াৰ্থিতাৰ ব্যবহৃত হয়, তাৰ বৰ্ণনা দাও।

একবেৰিয়ম কো নিম্নি চাহিনে বিভিন্ন বস্তু তথা সহযোগী বস্তুহৰুকো উল্লেখ গৰ্নুহোস্। একবেৰিয়মকো নিয়মিত সৰ্মত কো নিম্নি মহত্বপূৰ্ণ মাপদণ্ডহৰু কে হুন ?

—————x—————